

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritipne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Političen umor.

Milanove kreature so izpolnile svoje naloge. „Naglo sodišče“ v Belemgradu je včeraj razglasilo sodbo o procesu zaradi „atentata“ na generalisima Milana in zaradi „zarote“ proti Obrenovićem. In ta razsodba je taka, da mora obuditi najskrajnejše ogorčenje vsega civilizovanega sveta.

Vsa sodna procedura ni bila drugzaga nič kakor karikatura, ter bje v obraz vsem načelom, po katerih je uravnano sodno postopanje v evropskih deželah. Take obravnave so navadne le mej divjaki.

In kaj se je dokazalo pri teh obravnava naglega sodišča? Vzlic vsem sredstvom, ki pravici v obraz bijejo, in s katerimi se je delalo pri tej obravnavi, vzlic vsem nasilstvom, se ni dokazala krivda ne jednega obtoženih. Ni sence dokaza ni spravila obravnava na dan, in vzlic temu — taka obsodba!

Vsaka obravnava je dokazala in potrdila samo to, kar se je že prej vedelo, in kar so pošteni listi z vso vnemo razglašali, da je namreč ves atentat z zaroto vred umetno insceniran, da bi se na ta način uničili najboljši sinovi srbskega naroda, voditelji naroda, in da bi si Milan utrdil svoje stališče. Obravnava je vzlic krivim pričam dokazala popolno nedolžnost obtoženih srbskih rodoljubov.

In te obtožence so ničvredne Milanove kreature proglasile za krive in obsodile jih na smrt, vse, zakaj dvajsetletna ječa v verigah in v beligradskih kasematah je groznejša smrt, kakor takojšnje usmrčenje.

Kneževiča so že včeraj ustrelili. Milan se je pač vsi pravici bal, da to njegovo orodje pove resnico, da razkrije zločin, ki se je storil. Dvakrat je Kneževič začel govoriti resnico, dvakrat je razodel, da so vse dolžitve proti radikalcem ničeve in lažnjive, in dvakrat je svojo izpoved preklical, ker so ga v to prisilili. Kneževič je bil najet, da uprizori atentat, in da obdolži radikale; Milan mu je obetal bogato nagrado, a sedaj ga je dal hitro ubiti, da njiju skrivnosti ne izda.

In takisto je storil s krivimi pričami, katere je najel, z Angjelino Jovanovičovo s Krezovičem in z drugimi. Ti ne smejo zagledati belega dne, da bi ne povedali resnice, in kmalu se bo čulo, da so v ječi „umrli“. Tako je „umrl“ tudi Angjelić, tako sta umrli tudi Helena Markovičeva in Helena Kničanin. Kdor v srbskih kasematah sam ne umrje, tega ubijejo.

Kar se je v Belemgradu zgodilo, je tolovajski umor, in kriv ga je poguba srbskega naroda, jeden največjih obešenjakov, kar jih je kdaj zemlja nosila, bastard rumunske razuzdanke, ki se je polastil gospodstva nad srbskim narodom — generalisimus Milan!

Vsaka krivda se maščuje na svetu, a če bi se umor en masse, ki se je zgodil na Milanovo povelje, ne maščeval, zdvojiti bi bilo nad božjo in človeško pravičnostjo Mera krivic, ki jih je storil ta človek, je prenapolnjena. Spravil je srbski narod ob imetje in ob dobro ime, prodal Srbijo tujcem, prodal krozo in očetovske svoje pravice, potem pa pogazil vse prisega, se zopet polastil gospodstva, da izmolze narod in ga zaslužni pohlepemu tujcu.

Bo-li Evropa dopustila ta umor in ne bo-li naredila konca Milanovemu paševanju? Razni listi so poročali, da sta Rusija in Avstrija skupno intervenirali v Srbiji, toda mi tega nismo nikdar verjeli, in v tem nas potrja, kar poročajo „Novoje Vremja“ in „Narodni Listy“ o izjavi avstrijskega poslanika barona Schiessla. Toda Rusija, slovanska Rusija, bi tega ne smela molče trpeti. Rusija je dolžna, da ukaže osvoboditev obsojenih radikalcov in odstranitev Milana, to je njena sveta dolžnost.

„Po zborovanju našega parlamenta.“

Kar smo pričakovali, se je zgodilo. Že v Gorici je bila obča govorica, da se je na Kranjskem unel črnilni boj radi imenovanja dveh mož, — ki sta tako rekoč trn v peti oni stranki, ki bi rada že davno vladala na Slovenskem po onem načinu, ki je znan in proslavljen po dahomejskem

kraljestvu, — častnim členom „Zaveze“. Najprej je vrli „Slovenec“ prinašal male bilježke o tem imenovanju, a pričakovati je bilo prave plohe. In prišla je v sobotni številki. Gospodje tam okoli lemenata so prav prebrisani ljudje, mislili so si, ako „spustimo“ takoj svojo „jeremiado“, bodo takoj uganili, da se je skovala in spela v bližini „Slovenca“, ako pa počakamo malo časa, no, potem se bode že dobilo nekaj takih kalinov, ki se bodo ujeli na te limanice. Pa gospodje so dejali premalo limanaje.

1.) Že pisec onega članka se je sam izdal, kajti podpisal se je — odgovor učitelja. — O da, gola istina, učitelja pač, pa ne ljudskega, temveč lemenatarskega. Kajti, kar nas je naše gore listov, smo toliko značajni in zavedni, da ne nosimo jajc liki kukavici v tuja gnezda; ako imamo kaj na sroci, pridemo pa v naš parlament, pa si povemo v brk, kar si imamo. In taisto bi tudi storil gotovo oni pisec „Slovenčevega“ sobotnega članka, ako bi bil v istini učitelj-značaj. Da bi pa kdo onih „tridesetih“ — prav svetopisemsko znano število! — skoval tak „fulminanten“ članek, pa nam še niti v sanjah na misel ne pride, kajti, ko bi vsem onim „tridesetim“ Vaših vzeli možgane, pa ne skujejo tacega članka, akoravno so živili tri dni in tri noči — Jona — zrak, vodo, pardon — vino — in hrano onega semenišča, kjer se vzgajajo same korifeje, pravi „unici“ v vseh zadevah.

2.) Kdor se le količkaj peča z raznimi članki, ki se skujejo v „retortah“ „Slovenčevega“ uredništva, in kdor pozna le malo one slavnokozne kuharje, ve, da imajo od njih skovani članki ono lastnost, da se dele v posamezne dele, kakor: 1.) Izjava „Učit. Tovarisa“. 2.) Stanovska zavest — stanovski ponos! 3.) Narodova bodočnost po liberalni stranki? 4.) Dr. Tavčar — Ivan Hribar. — In slednjic one znane „frazo“ o liberalstvu, o banki „Slaviji“, o kmetskem ljudstvu, o katoliški delavnosti itd., potem ti razni pomišljaji, klicaji, vprašaji, prav ti izdajajo pravega očeta — tega družega „pons asinorum“.

Da pa ne bode mislil „ljudski učitelj“ s tonzuro, da nam je sapo zaprl in nas vse že vtaknil v svojo „fremžasto“ malho, naj mu malo odgovorimo.

1.) Kar se tiče „Učit. Tovarisa“, priznavamo tukaj očito, da nam je ta izjava prav iz srca pisana, in podpišemo jo z obema rokama. Da pa hočemo našemu ljudstvu prinesiti nove, sveže, oživljajoče krvi, ki bode sam pričel spoznavati dan od noči, to Vas pa peče, to Vam dela skrbi in sive lase. O da, tudi kmet se je pričel zavedati in se bode še bolj, da ni samo za to tukaj, da dela za nebesa.

2.) G. pisec, tudi moja učiteljska pamet mi še vedno pravi: „Oh, ko bi bili mi organizovan, zaveden in ponosen stan, ki se docela zaveda svojega velikega ljudskega zvanja! Kako prijetno bi bilo nam! Kako bi se za nas pulile stranke!“ — O saj se že sedaj dovolj; Vaša stranka nam kar za 1 krono da stanovanje, hrano in učenje za en dan. — Mi bi pa kot ljudski učitelji podpirali vselej tisto stranko, ki res dela za gmotni in duševni blagor vsega slovenskega ljudstva. — Da, in ravno za to pa se čutimo jeden del one stanke, ki se poteguje za večjo izbrzbo ljudstva in ki nasprotuje petletni ljudski šoli in pol-dnevni obisku, in ravno radi tega se ne moremo pridružiti stranki, katera si je na svoj prapor zapisala: „Zum Kartoffel-sammeln brauche man keine Bildung“ (pl. Belov-Saleske). — Potem nas bode narod res ljubil in spoštoval, in oprti na narodovo ljubezen in njegovo zaupanje bomo lahko stanovsko ponosni in zavedni! Dokler se bodo pa med nami nahajali še taki značaji, ki se vedno ponašajo s svojo samostojnostjo, a potem pa gredo v „Canoso“ si grehe opirat, ne bodemo dobili še pravega zaupanja med ljudstvom.

3.) „Mi smo in ostanemo ljudski učitelji!“ To je naša deviza in tej hočemo ostati zvesti dokler nam bo srce utripalo. Kar pa kvasi dozdevni pisec-učitelj dalje, je pa jedino dobro še za one duševne velikane, ki so plačali tri krone za vstop v semeniški muzej. Gospod pisec, roko na srce, pa odgovorite: Jeli Vam je znan oni

LISTEK.

4

Abisag.

(Spisal Jaroslav Vrchlicky.)
(Konec.)

Banajaš je raztrgal svoje oblačilo še globokejše in poklekivši pred Salomonom, se je s čelom dotaknil zemlje.

„Kaj je, Banajaš?“ je vprašal Salomon v sanjah.

„Stoprav sedaj si resničen kralj. Davida ni več. Oznanit grem to duhovnom.“

„Ostani!“ je kriknil nad njim Salomon, „niti koraka ne napraviš!“ Nato je pristavil z mehkim in zapeljivim glasom: „Ali me ljubiš, Banajaš?“

„Življenje dam zate, kralj moj!“ je rekel dvorjan.

„Do jutra moraš stražiti pri kraljevi postelji, lahko ti je zatajiti njegovo smrt dotlej.“

Sklonil se je k njemu in mu dolgo šepetal: „Ali mi storiš to, Banajaš?“

„Storim, gospod moj, samo če poveš, s kako prisego te je pred tremi dnevi zavezal tvoj oče proti Joabu, voditelju vojske, in Semeju, kateremu pravijo čarodejnik?“

„Povem ti to pozneje.“

„Ne, takoj hočem vedeti,“ se je branil Banajaš.

„Prisegam pri mrtvem truplu svojega očeta!“ je obljuboval kralj.

„Oznanit grem Batševi in duhovnom...“

„Tedaj poslušaj!“ in sklonil se je še nižje k usesu še vedno klečečega Banajaša ter mu šepetal dobosredno poslednjo voljo Davidovo: „Tudi ti veš, kaj mi je storil Joab, sin Sarvie; varuj se ga po svoji modrosti in ne pusti njegovi starosti v pokoju stopiti v grob, in v svoji moči imaš tudi Semeja, sina Gere benjaminskega, kateri me je klet z veliko kletvijo, in kateremu sem prisegel pri Gospodu: Ne ubijem te z mečem. Zdaj mu pa ne odpuščaj, in ker si previden mož, veš, kako moraš nastopiti proti njemu, da spraviš njegovo sivo glavo s krvjo v grob.“

„Čuval bodem svoje sodruge,“ si je mislil Banajaš.

„Vender bodem delal, kar se mi poljubi,“ si je mislil Salomon.

In kakor sicer, je stopila Sunamitka Abisag to noč k postelji bolnega kralja Davida. Ni se zmenila, da je bilo malo nafte v bronasti skledici, viseči izpod stropa, in da je tudi večja temota, kakor sicer

vladala v sobi, niti zato se ni brigala, da so bile ponve odstranjene, za kar pa je pokrivalo več preprog in kož kraljevo telo.

Vlegla se je in kmalu zaspala.

Njene sanje so bile jednolične kakor puščava. Vender ta puščava ni bila vroča, ampak neki hlad v nji je pretresal kosti. Ta puščava se je razprostirala do obzora, bila je temna in nerazločna, kakor soba, v kateri je spala danes. Niti ptič niti mušica, nič ni zletelo po gostem, klnem vzduhu. In Abisag se je zdelo, da leži popolnoma sama na ogromni sivožolti planjavi, izgubljena v kalnem morju te temote, in da ji nevidne roke pokladajo na prsi in na noge ogromne skale. Za vzhod nenavaden hlad je vel iz njih, in Abisag si je v snu mislila, da so to kameni, ki zapirajo vhode mrtvih in brloge gobovih. Neizmerna tesnoba ji je stiskala grlo in hotela je zaklicati. V tem pa so se skale, kakor bi naenkrat odnehale, zdaj popolnoma odvalile z njenih prsij in nog. Puščava se je stresla, temota, v katero je bila pogreznjena, se je razjasnila, proge azurja so se pokazale v višini, in med peskom so se prikazovale nežne travice in vonjajoči mahovi. Čreda žrjavov je letela po zraku, veselo frfotanje njihovih kril je donelo kakor bojni hrup. Abisag je imela oči zaprte, a videla je vse skozi trepalnice.

Kjer se je puščava združevala z obzorjem se je ozivalo temno šumenje, to so bili gozdovi stoletnih ceder! Polno, težko solnce je ležalo v njihovih bajevnih kronah, in veter je od morja prinašal semkaj njihov očarjuoč vonj. In kakor začarani so se ti gozdovi pomikali bližje. Abisag je slišala šumenje studencev, skritih pod velikolistnatjo praproto, videla je liane, ki so se spenjale od skale k skali, in čutila, kako se sklanjata k njenim licom dva velika cveta narciskov, migajoča kakor človeške oči. In plazeča liana se je naglo ovijala njenega telesa, toda to je bil popolnoma drug občutek, kakor ko se ležali na nji težki kameni z grobov mrtvecev in brlogov gobovih, ta čut je bil sladek, solnčen, jasen, zmagoslaven, opojen in močen kakor smrt. Da, taka mora biti smrt, je mislila v sanjah Abisag. srečna smrt v naročju onega kojega ljubimo. In v kroni ceder ji je sedel nad glavo velik zlat ptič, tolkel s krili in ji stresal dež razvitih, kakor človeške ustnice mehkih cvetov na usta, oči, nedrija, roke in sence, in kar je pel, se bile besede, polne mistične sile in divje pretresljivosti:

„Položi me kakor pečat na svoje srce in kakor pečatni prstan na svojo roko, kajti močna kakor smrt je ljubezen, tako kakor grob hrepenenje, ogilje njeno

velikanski korak med priprostim ljudstvom o napredku, o samozavesti in narodni požrtvovalnosti, odkar nam je tolikokrat po Vas prokleti liberalni duh dal novi šolski zakon. Kdo je prej znal kaj je zavest, kaj je narod in kaj je napredek, edino le graščaki, njih valpeti in posamezne škofije, v kojih so dominovali edino le škofje-baroni. In ravno liberalnemu duhu se imamo zahvaliti, da je danes toliko sinov najubožnejših ratarjev v visokih službah v posvetnih in duhovskih. In ko bi tega liberalnega duha danes ne bilo, bi gotovo, gospod pisec, tudi Vi ne sedeli v zračnih toplih sobah in se ne rogali celemu svetu, temveč najbrže v kakem vaškem hlevu konjem pokladali.

4.) Kar pa se tiče tega člankovega dela, pa vemo, kam pes taco moli. Tam nam grozi, da nas bodo topli v batinami, da nas bodo grbe bolele, če se ne vdamo vabljivim glasom sobotnega „Slovenčevega“ članka. O le po nas, saj to pa dobro znate, ste že večkrat očitno v dejanji pokazali. Ali to povemo pa na vsa usta, da ne bomo tako naivni kakor so bili oni v sv. pismu, ki so rekli, če te vdari kdo na desno lice, nastavi mu pa še levo. O tega pa ne! Temveč šlo bo po tistem paragrafu: Klin s klinom. Mi pojdimo z ljudstvom, s slovenskim ljudstvom — po Vašem, gospod pisec, katoliškim ni treba povdarjati, ker Slovenci še niso drugoverci — službe vselej njemu in vodeč ga do višje duševne samostojnosti. Nikdar se pa ne vdamo Vaši stranki, g. pisec, dokler se ne povrne k onemu krasnemu izreku našega Odršenika, ki slove: „Vaše kraljestvo ni od tega sveta“.

„V načelih in idejah smo bili učitelji že dolgo razdvojeni, pa bodi razkol tudi očiten! Pojdimo narazen in organizujmo se!“

Gospod pisec, tu tiči Vaš zajec! Le škoda, da je še tako suh in medel. Okoli 2000 nas je slovenskih učiteljev in učiteljic, pa jih ste šele ulovili 30, pa večinoma bodo še ti šli v kratkem v zasluženi pokoj, kar jih še ni. Glejte, gospod pisec! društvo že lahko ustanovite, saj bodo imeli čas ti Vaši mameluki zborovati, brati od Vaše učene osebe uredovan list, na pristno katoliški podlagi tiskan in vezan list. In slednjč Vas bodo lahko pri prvi seji imenovali častnim članom, ah, to se bode „Slovenski Narod“ jezil — ne, smejal.

„Da bi se ustanovilo slovensko katoliško društvo učiteljev in učiteljic!“ — (Venec cerkvenih bratovščin. I. letnik I. zv. str. 13.

V Ljubljani, 26. septembra.

Shod slovenskih žurnalistov.

Druga seja tega shoda se je izvršila docela po programu. Posl. dr. Gregar je poročal o potrebi, da se ustanovijo slovenski informacijski biroji, in sicer v Krakovem, Pragi in v Ljubljani. Po živahni debati je bil ta predlog sprejet. Dr. Sokolowski je poročal o potrebi, da se ustanovijo slovensko glasilo v francoskem

žareče oči in kakor najhujši plamen, mnoge vode bi ne mogle pogasiti te ljubezni, niti jo reke potopiti ...“

In te besede so rastle, kakor bi množice vernih molile veliko molitev bodočih pokolenj k neznanemu Bogu ljubezni, stajale so se v šumenje gozdov in vodâ, postajale mogočne v viharju, zatopile ji dušo s kaskadami in nevihto vriskajočih in objemajočih se zvokov, in nji se je zdelo, da leži že tisoč let pod gomilo večno svežih cvetov, ki so ji rastle iz srca in poganjali v višino. In bilo je neizrekljivo blago in sladko.

Svit jutra se je naenkrat dotaknil njenih trepalnic.

Vzbudila se je.

V postelji ni ležal sivi bolni kralj, ampak mlad mož v belem oblačilu, nenavadne krasote. Tiho je spal, njegovo obličje se je svetilo kakor sonce v odlesku neskončne notranje sreče. Prestrašena Abisag se je po prstih izplazila iz sobe. Doli v Jeruzalemskih ulicah pa se je valila ogromna množica in mahala s palmovimi vejami ter klicala: „Zdrav bodi, Salomon kralj izraelski!“

Banajaš in Natan sta oznanila ljudstvu smrt Davidovo, kajti svit jutra je že nastal.

jeziku, da zastopa slovenske interese. Tudi ta predlog je bil sprejet. Nekaj Nemcev je hotelo demonstrirati proti shodu žurnalistov ter so kričali: „Pereat Russophilen!“ Ponoči so pomazali napis nad uredništvoma „Nowe Reforme“ in „Glasa Naroda“. Češki in hrvatski žurnalisti so položili na grob pesnika Mickiewicza venec.

Shod avstrijske socialne demokracije.

V Brnu se vrši shod avstrijske socialne demokracije in sicer po § 2. Prišlo je 150 zastopnikov vseh avstrijskih narodov. Velikonemško socialno demokracijo zastopa drž. poslanec Frohme iz Hamburga, italijansko profesor Cabrini, ogrsko pa Baron iz Budimpešte. Tajnik stranke Skaret je pozdravil skupščino in konštatal, da se je sešla avstrijska demokracija prvokrat, razdeljena po narodnostih. Složnost v stranki se je zategadelj utrdila. Stranka je dosedaj z uspehom zavračala boje mej posameznimi narodnostmi, boje, ki uničujejo sile strank in ki jih vzdržujejo, da se ne utegnejo baviti z nujnejšimi gospodarskimi vprašanji. V predsedstvo so bili voljeni zastopniki vseh avstrijskih narodov. Slovensko socialno demokracijo zastopa Etbin Kristan. Po odobrenju tajnikovega in blagajnikovega poročila je govoril drž. poslanec Rieger o parlamentarnem delovanju socialno demokratske skupine. K položaju je dejal: Govori se, da se spremeni sistem, da bo možno spraviti parlament zopet v tek. Toda oni, ki so imeli priliko, ta parlament opazovati, vedo, da je možno k večjemu za kratko dobo zbuditi ga k življenju. Na mesto parlamenta privilegijev mora stopiti resnično naroden parlament. V Avstriji se mora vladati demokratično, ako naj se ta država vzdrži. Poslanec dr. Adler je poročal o politični taktiki socialne demokracije, a povedal ni ničesar pozitivnega, kar mu je očital celo drž. poslanec Berner. Pač pa je dejal dr. Adler, da bode eventualno Liechtensteinovo ministrstvo klerikalno, katero bodo socialni demokratje odločno pobijali. Državni posl. Daszynski je priznal, da so češki socialni demokratje prisilili avstrijsko socialno demokracijo, da je sprejela tudi narodnostno vprašanje v svoj program. S tem hočejo socialni demokratje „izpodbijati tla narodnim frazam, s katerimi se slepi narod.“ Zborovanje bo trajalo ves teden.

Madjarizacija Hrvatske.

Kraljestvo hrvatsko postaja vzlic nagodbenim zakonom in jasnim paragrafom vedno bolj madjarska. § 57. nagodbe določa, da se morajo znotraj hrvatsko-slovenske meje tudi organi skupne vlade posluževati uradno samo hrvaščine; vzlic temu pa je vsa uprava na Hrvatskem, v kolikor je odvisna od Budimpešte, docela madjarizirana. Napisi, pečatniki, krajevna imena so madjarska ali vsaj po madjarskem kopitu spačena. Po § 64. je v kraljevem naslovu dostaviti tudi „kralj Hrvatske, Slavonije in Dalmacije“, toda novci nosijo vendarle samo napis „kralj ogrski“. Celu uradi, ki so podrejeni avtonomni deželni vladi, so začeli rabiti madjarska znamenja, grbe, napise in drugo. Tako rabi

Sunamitka Abisag ni več zapustila kraljeve palače.

Nekoliko dni pozneje, ko je stopala iz kopališča in vprašala Seforo, svojo robinjo, kaj je novega, je slišala, da je bil Adoniaš, sin Hagite, ubit na ukaz Salomonov od Banajaša, ravno ko je stal pri vratih palače.

„Še vedno leži tam v svoji krvi s prahom v obličju in z raztrganim oblačilom,“ je končala Sefora.

Vsled zvedavosti in nekega tajnega čuta je šla Abisag pogledat mrtvo truplo in vskliknivši z velikim glasom, se je zgrudila poleg njega ter ga pokrivala s solzami in poljubi. Bil je to prvi njen ljubimec, oni revni mladnič z gorâ, za katerega se je izdajal in katerega je zapustila vsled lakomnosti svojega očeta.

In ko je umivala Abisag s solzami telo Adoniaša, je pozdravljaj Salomon ob zvoku trombe, citer in zvoncev, v množici slonov in velblodov, zamorcev in pritlikovcev, veliko kraljico iz Sabe, ki je prišla, da bi spoznala modrost Salomonovo in slavo njegovo.

In še ta dan so bili na kraljev ukaz ubiti vojvoda Joab in Semej, imenovan čarodejnik, kakor je prisegel umirajočemu Davidu ...

živinozdravnik v Zemunu štampiljo z madjarskim napisom in grbom. Ogrska vlada se skratka skoraj prav nič več ne ozira na avtonomijo Hrvatske, vzlic temu pa se ji ne upre niti hrvatska vlada niti večina sabora. Tako so hrvatske notranje politične razmere v istini jako tužne.

Preki sod v Belegradu.

Iz Belegrada poročajo, da je Knežević še pred grobom, tikoma pred svojo smrtjo izjavil, da so polkovnik Nikolić in Dimić ter Kovačević nedolžni. Listi trdijo, da je Knežević zategadelj spreminjal svoje izpovedi, ker so ga v ječi strašno mučili. Knežević bi bil povedal resnico, a s trpinčenjem v ječi so ga primorali, da je vedno znova obdolžil obtožene radikalce. Knežević je moral lagati, ker so ga z nečloveškimi mukami Milanovi rabljali k temu prisilili. Obsodbo so sprejeli obtoženci molčé; le Dimić je zatrdil vnovič, da je nedolžen.

Macedonske zmešnjave.

Vilajet Kosovo je zopet nemiren. Kristijani srbske narodnosti so žrtva surovosti Albancev; nobenega varstva nimajo, indolentna oblastva jim ne dajo niti podpore niti zaščite. Zato se kristijani neprestano pritožujejo proti muzelmanom. Albanski brigant Dime Bourgane uživa naklonjenost muftija v Prištini, najvplivnejšega moža v vsem sandžaku. Mufti se pomočjo tega briganta maščuje nad svojimi sovražniki in konfiscira svet, katerega si je prisvojil brigant. Pred kratkim je zahteval brigant Boryane od neke ženske 300 frankov odkupnine. Ženska je hitela k mutesarifu pomoči iskat, a mufti, ki je bil ondi, ji je dejal, da oblastvo ne more krotiti vseh brigantov. Brigantje požigajo in krađejo, a oblastva drže križem roke. Seveda vlada zategadelj med kristijani velika ogorčenost.

Vojna s Transvaalom.

V Trafalgar-Square v Londonu so nastopili različni govorniki proti vojni in tudi za vojno s Transvaalom. Pri tej priliki se je pokazalo, da se bojevitost angleškega naroda širi. Poslušalci so prirejali demonstracije za Chamberlaine, prenašala prisotne vojake na ramah ter psovali in celo napadali govornike, ki so priporočali mir. Policija je morala varovati miroljubne govornike. Chamberlain se bo mogel torej napram kraljici in Salisburyju sklicevati na izrek: „Vox populi — vox dei!“ V petek ima ministrski svet sejo, da dožene svoje nove predloge. Med tem pa hité Angleži z oboroževanjem. No, tudi Boerci ne držé križem rok.

Dopisi.

Iz košanske doline, 20. septembra. Mala in ubožna naša dolina se je postavila pred par leti s tem, da je imela dve posojilnici, hkratu na novo ustanovljeni; sedaj pa kaže, da se bo proslavila v drugič še z gospodarsko zadrugo in konsumnim društvom, predno pride popolni denarni polom. Vredni šentmihelski kapelan, g. Karol Lenassi osrečil nas je pred par tedni z ustanovitvijo nekakega gospodarskega društva, katerega namen naj bi bil, iztržiti kmetijske pridelke tukajšnjih udov in neudov, zidati si primerno poslopje in potem ustanoviti konsumno društvo v lastni hiši, s tujim denarjem zidani. Društvo (ali prav za prav g. kapelan kot faktotum društva) pričelo je blagoslovljeno delovanje svoje s tem, da je pokupilo po primerno zelo visoki ceni blizu 150 meterskih stotov češpelj, iz katerih bo kuhalo žganje, ker je menda to po načelih naših sedanjih ljudskih dobrotnikov in braniteljev svete vere, za naše ljudstvo najbolj potrebna pijača, da si ugonobi še ono malo razuma, kar mu ga je po neprestanem terorizovanju od gospoda kapelana še ostalo in bo tako postalo voljno orodje za zvišene klerikalne namene. Za počenjanje tega vrednega ustanovnika konsumnega društva je način, kako se je jel za stavbo pripravljati, jako značilen:

Kupil je 300 centov apna in potem na leci oznanil, da bi bil sedaj najboljši čas za stavbo konsumnega društva pripravljati, in če „ljudje hočejo isto ustanoviti, naj se sedaj pobrinejo, vendar pa naj to storé, kakor sami hočejo, da ne bo kdo njemu očital, da je on s konsumnim društvom komu košček kruha anedel“, v isti sapi pa je povedal, da je on apno že kupil, in da naj pripravijo 20 do 30 vozov, da se isto domov pripelje. Njegovi podrepani so res

nabrali potrebne vozove in delavce, da so kopali jamo in nosili vodo za gašenje apna.

„Primerno“ plačilo obljubil je gospod kapelan delavcem in voznikom, a — šele takrat, ko bodo drugi stavbeni stroški poravnani! V neki vasi je vaški načelnik na migljaj iz farovža hodil po hišah in ukazoval (v Narinu), kdo naj gre na tlako za konsumno društvo, in poslal poljskega čuvaja kot priganjača k delu. Iz tega razvidite, kako globoko naše ljudstvo duhovstvo spoštuje in se mu pokorava, in na kak način se v posameznih slučajih ta pokorščina in spoštovanje izrablja. Znan je sicer dogodek, — ki priča, na kak način si ta „božji namestnik“, ki vedno grmi z lece, da se le med duhovščino nahajajo še pošteni možje in namigava, češ, da so vsi obrtniki in trgovci sami goljufi in sleparji, (ker večina v njegov rog ne trobi), sam pa šnop-sarijo ustanavlja, zna priskrbeti darila.

Da bi mogel mladino že v nežnih letih pripraviti za svoje nakane, je iznašel, da je zanj in čedo „sorodnikov“, ki jih ima pri sebi (sedaj sedem, vse ženskega spola), farovž premajhen, in da ga treba razširiti s tem, da se šola in učiteljevo stanovanje, premesti v prihodnje poslopje konsumnega društva, kjer bo imel dovolj prilike otroke vaditi v pitju žeganega šnopsa.

Samo ob sebi se razume, da je teško tako velike ideje realizovati, in da bi se mu to lažje posrečilo, hoče tudi županstvo spraviti v farovž in je že odmeril v načrtu stavbe konsumnega društva sobo za občinsko pisarno, in preskrbel tajnika v osebi svoje sestre, ter sedaj na vso moč agituje, da bi nam pri bližajoči se občinski volitvi postavil slamnatega moža za župana in on županoval. Sredstva v ta namen so dobra vsa, ako so tudi še tako čudna; čul sem celo, da je otrokom pri krščanskem nauku naročeval, reči starišem, naj volijo katoliške može v odbor.

Pri vsej vsegamogočnosti, ki jo je g. kapelan pri nas dosegel, imamo vendar še upanje, da mu vsaj ti dve zadnji nakani izpodletita, ker je še mnogo zavednega prebivalstva za nami, ki iz spoštovanja do duhovskega stanu molčé g. kapelana počenjanje gledajo, ki nad njegovimi bedarijami le z glavo majejo, in se mu v pravem času ne bodo dali zapeljati v klaverna njegova podjetja, ki očitno peljejo na pot denarnega poloma in pogube. N.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. septembra.

— Osebnosti. Učitelj na ženskem učiteljišču v Gorici, g. Andrej Lašič, je imenovan okr. šolskim nadzornikom za tolminski okraj. — Sodni kancelist g. Josip Zupančič je imenovan kancelistom finančne prokuratorature v Ljubljani.

— Sumljiva gorečnost. S Štajerskega se nam piše: Tista „potresna poročila“, s katerimi se iz Ljubljane preplavljajo nemški listi, in katera zlasti štajerski nemški listi z veliko slastjo prijavljajo, se nam zde nekam sumljiva. Brez dvoma je, da štajerski nemški listi ta poročila samo radi tega prijavljajo, ker vedo, da ž njimi škodujejo Ljubljani. Res se je že ukoreninilo splošno mnenje, da se Ljubljana sploh vedno ziblje, da tam leto in dan ni miru. Ako pojde tako naprej, se kmalu ljudje ne bodo upali v Ljubljano. Že sedaj ne hodijo radi, ko beró vsak dan o kakem „Beben“. V Ljubljani si najbrž ne morete predstavljati, kako ta poročila vplivajo po svetu. Gorečnost, s katero se razglaša po listih, kdaj je ljubljanski aparat zaznamoval kak potres v — Mali Aziji je vsekako nekoliko sumljivo in diši po reklami. Če imajo zaznambe ljubljanskega aparata kako znanstveno vrednost, o tem ne bomo sodili, mislimo pa, da je za znanost brez pomena, če se vsaka aparatova zaznamba nese v „Tagespost“ ali ne. Faktično ta poročila nimajo prav nobenega realnega pomena, pač pa škodujejo Ljubljani, ker vsakdo mora priti do prepričanja, da ni varno, stopiti na ljubljanska tla.

— Glas iz gledališkega občinstva. Od več stalnih obiskovalcev slovenskega gledališča prejeli smo sledečo pritožbo: Dočim se je že pri otvoritveni predstavi vsled poznega začetka (nekaj minut pred osmo uro) in vsled predolgh presledkov mej posamičnimi dejanji ozlovoljilo naše sicer vedno potrpežljivo občinstvo, grešilo se je zadnjo soboto v tem oziru v še obil-

nejši meri. „Potovanje gospoda Fajdige“ je veseloigra z malim številom sodelujočih oseb. Kratka štiridejanka brez posebnih scenerij, in bi se brez sile prav lahko doigrala do 10. ure. Pri nas je pa po prevladnosti režije že tako skrbno upeljano, da traja vsaka dramska predstava najmanj do poljednostih. Začetek predstavi določen je na polu osmo uro. Opazili smo pri prvih dveh predstavah, da je bilo občinstvo — kar žal ni vedno — točno. Toda naš gosp. režiser ima svoje muhe. On prične s predstavo četrte ure kasneje, potem nam pa še privoščiti presledke po najmanj četrte ure dolge. Pri opernih predstavah so daljši presledki umevni, ker je treba utrujenim godcem v orkestru in pevcem res nekoliko več odmora, da se oddahnejo. Toda tako dolgih presledkov, kakor običajno pri drami, doživeli smo pri opernih predstavah le redkokdaj. — Končno dovoljujemo si gospoda Danila uljudno vprašati, čemu vendar nastopa na odru, ako nima časa in veselja za memoriranje svojih ulog?

Dr. X.

— „Glasbena Matica“. Jutri v sredo, 27. t. m., ima moški zbor „Glasbene Maticice“ ob 8. uri zvečer v pevski dvorani društvenega doma (Vegove ulice) svojo prvo redno vajo in pogovor o razdelitvi časa za skušnje ter o programu za bodočo koncertno sezono. Pevski odbor uljudno vabi in prosi, da se vsi čes titi gospodje pevci takoj prve skušnje in nameravanega pogovora vdeležijo. — Pevski odbor moškega zbora „Glasbene Maticice“.

— Čestite dame pevke ženskega zbora „Glasbene Maticice“ uljudno vabi odbor ženskega zbora, da pridejo jutri v sredo dne 27. t. m. ob polu 7. uri zvečer v pevsko dvorano „Glasbene Maticice“, kjer se vrši od polu 7. do polu 8. ure vpisovanje pevkv v ženski zbor. — Pevski odbor ženskega zbora „Glasbene Maticice“.

— Razstava ženskih ročnih del gospodinjstva šole c. kr. kmetijske družbe kranjske bo v sredo, 27. t. m., popoldne od 2.—5. ure in v četrtek, 28. t. m., popoldne od 10.—12. ure v poslopju šole. Vhod je pri glavnih vratih Marjanišča na Poljanah. Imenovana šola bo 27. t. m. sklenila svoj prvi letoletni tečaj ter otvorila 4. okt. nov tečaj za 12 deklet. Vodstvo šole nas je tudi obvestilo, da je obiskovalcem razstave dovoljeno pogledati ves zavod in njega notranjo opravilo. Opozorjamo občinstvo na ta velevažni, a še malo znani zavod v Ljubljani.

— „Zveza slovenskih kolesarjev“ javlja: Ker so se pripetili slučajji, da so zagrešili nekateri zvezni člani pri prehodu čez avstrijsko-italijansko mejo nepravilnosti, in se utegne vsled nerodnosti posameznikov vsej „Zvezi“ vzeti ugodnost prostega prehoda, opozarjamo še jedenkrat vse člene na dotične določbe, ki se glasijo: Vsak člen, ki gre preko meje, mora imeti zvezin znak, vzprejemnico in legitimacijo za tekoče leto. Oglasiti se mora najprej pri avstrijskem finančnem uradniku, kjer dobi potrdilo o izvozu kolesa. S tem potrdilom gre k italijanskemu finančnemu uradniku, ki kolo plombira. Sedaj ima prosto pot. Vrniti se sme v Avstrijo, kjer hoče. Ne sme se pa pozabiti na to, da se javi pri italijanskem finančnem uradniku zopetni izvoz kolesa iz Italije. Italijanski uradnik dá potrdilo o izvozu in spremi kolesarja do avstrijskega uradnika, kjer se kolesu plomba odvzame. Potrdilo o izvozu kolesa iz Italije nazaj v Avstrijo naj se gotovo pošlje predsedništvu „Zveze slovenskih kolesarjev“ v Ljubljani.

— Novo mesto. Pišejo nam: Včeraj smo imeli izvanreden užitek. Veselica, katero je priredila „Narodna Čitalnica“ s sodelovanjem „Dolenjskega pevskega društva“ na korist Prešernovemu spomeniku, obnesla se je izvrstno. R. Wagnerjev vvod k III. činu in zbor družic iz opere „Lohengrin“ za mali orkester izvajal se je z vso dovršnostjo; posebno smo občudovali tehniko gg. violonistov ter gdč. pianistinje. Točno in izbornost se je izvajal tudi F. Mendelssohnov op. 17. Variations concertantes, za gosli in klavir. Da so se Hubadove narodne pesmi „Luna sije“, „Zadnji kozarec“, Sem slovenska deklica“ pele izvrstno, je umevno, saj so se pele pod vodstvom g. Hladnika. Tudi zadnja točka „Igralka“, veseloigra v jednem dejanji, nas je povsem zadovoljila. Vsak g. igralec ter vsaka gdč. igralka je bila na svojem mestu. Želeti je, da bi

se sedaj — ko je čas za to — večkrat prirejale igre ali drugi zabavni večeri, ter da bi bila dvorana bolj napolnjena — kot je bila včeraj.

— Nevarnega tatu so ujeli dne 24. t. m. v Kandiji pri Novem mestu. V Jakšetovo gostilno je prišel sumljiv človek in nagovarjal natakario, naj kupi od njega uhanne in ure. Natakarica je opozorila redarja na tujca. Redar je poklical orožniškega stražmojstra g. Berleca, ki je tujca spoznal in ga aretiral. Sumljivi tujec se zove Matija Rogina in je nevaren tat. Bil je že v preiskavi pri okrožnem sodišču v Novem mestu, a je 7. junija l. l., na potu od okrožnega sodišča k okrajnemu sodišču, ušel. Pri tatu so našli nekaj denarja, 5 ur, 4 pare uhanov, 5 prstanov, 3 verižice in več družic reči.

— Premembe pri učiteljstvu na Štajerskem. Nadučiteljsko mesto v Mahrenbergu dobil je g. Maks Brandais, šolski voditelj v Gschmaieru (nekdaj učitelj na šulferajnski šoli v Št. Ilju); kot nadučitelj na ljudski šoli v Dobjem pa je nameščen g. Valentin Pulko, dosedaj učitelj pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Gospod Martin Z dolšek, učitelj-voditelj v Šmihelu nad Mozirjem, dobil je enako mesto na novi šoli v Orlavsi; g. Franc Zupančič, učitelj-voditelj v Radovicah na Kranjskem mesto učitelja-voditelja v Skomrah; gosp. Martin Sotovšek, učitelj-voditelj na Žusenu pa enako mesto v Dobravcah. Učitelj g. Anton Klanjšček, sedaj v Cirkovcah, pride na Hajdin. Dalje so nameščeni: kot učitelji in sicer: na slovenski šoli v Konjicah g. Frid. Kožuh, dosedaj podučitelj v Št. Ilju pod Turjakom; v Mahrenbergu g. Alojzij Grögl, privatni učitelj v Plznu, v Žetalah g. Ivan Klemenčič, dosedaj suplent ravno tam. Kot definitivni podučitelji, oziroma podučiteljice: g. Janez Glinšek pri Novicerkvi (Ptuj), v Št. Juriju ob Taboru g. Fortunant Jelovšek, v Zrečah gdč. Ottilija Feigl, v Laporju gdč. Romana Osana in v Št. Vidu nad Planino gdč. Ana Boštjančič. Gspdč. Marija Trampuš, začasna podučiteljica pri Sv. Lorencu nad Mariborom pride v Fram. Na novo so nameščeni, in sicer kot podučitelji gospodje: Janez Maurič na dvorazrednici pri Mariji v Brezju, Rudolf Kančowski na dvorazredni nemški ljudski šoli v Pekrah, gdč. Marjeta Majerič pa kot učiteljska supletinja na trirazredni ljudski šoli v Cirkovcah.

— Pazinska gimnazija. Poreška „Istria“ je odkritosrčno priznala, da takega šte vila učencev na hrvatskem gimnaziju v Pazi nu ne bi bil nihče pričakoval, in da so Italijani neprijetno presenečeni, da se je oglasilo toliko dijakov. Potem pa skuša zmanjšati efekt tega dejstva in zatrjuje, da so Hrvatje lovili učence v Dalmaciji, v Trstu, na Krasu, na Kranjskem in na Češkem, dočim je resnica, da mej učenci pazinske gimnazije le 4 niso Istrani, vsi drugi, torej 107, pa so rodni iz Istre.

— Umrla je gdč. Marija Demšar iz znane rodoljubne rodbine. Pogreb bo jutri popoldne ob 4. uri iz dež. bolnice. Lahka ji zemlja!

— Razkrito grobišče. Pri kopanju tal za novo justično palačo našli so danes popoldne kacic 70 cm pod površino sarkofag, čegar stene so od svinca in bakra. V sarkofagu so se nahajali ostanki okostja in dva zlata prstana. Na jednom se nahajajo izdolbene podobe, v drugem pa smaragd. Nadalje so izkopali več žarnic in svetilko ter neki novc. Sodi se, da mora ondud kaj biti še mnogo starin zakopanih.

— Povodnji. Iz raznih krajev dežele prihajajo poročila, da so vsled zadnjega deževja vode silno narasle in da so se v mokronoškem, v metliškem in v kamniškem okraju primerile že poplave.

— Nesreče. V Škofji loki je 84letni Jurij Pečnik padel v pijanosti po stopnicah ubožne hiše in se tako poškodoval, da je še isti večer umrl. — Janez Kotar iz Mačjega Dola pri Veliki Loki je v pijanosti pri vasi Potok padel v jarek in se je v njem zadušil.

— Strela je te dni vdarila v drevo pred hišo Janeza Erjavca v Vojskem v lo-gaškem okraju. Z drevesa je švignila v Erjavčev hlev in tam ubila teleta ter dve ovci.

— Pogreša se 41letna blazna Neža Mlakar, vdovela Sedej. Zapustila je že začetkom tekočega meseca svoje bivališče v

Zavodni pri Škofji loki, a od tedaj ni o njej glasu.

— Gospodarska zadruga za sodni okraj Podgrad je izdala obširnejše poročilo o svojem 14. letnem občnem zboru, ki se je vršil dne 20. avgusta. Zadruga ima sedaj 404 člene. Pospeševala je svinjerejo, govedorejo, čebelarstvo, vinstvo, sadjarstvo, preskrbovala svojim udom umetna gnojila, stroje in orodja in skrbela za kmetijski pouk. Zadruga je kmetijska družba v malem in' je njeno delovanje bilo resnično blagoslovljeno. V l. 1898. je imela 753 gl. dohodkov in 663 gl. 20 kr. troškov.

— Hrvatsko pevsko društvo „Jadranska Vila“ na Sušaku priredi v soboto, 30. t. m., v svojih prostorih koncert. Začetek ob polu 9. uri zvečer.

* Češka umetniška razstava. „Jednota umělců výtvarných“ priredi v Pragi od 14. oktobra do 21. novembra razstavo čeških obrazovalnih umetnikov. Doslej je priglašenih že 90 del. Razstave se vdeležijo tudi prvaki češke umetnosti, Hynais, Myslbek, Že nišek in Pirner. V spomladi priredijo češki umetniki zopet veliko razstavo. Društvo čeških umetnikov si hoče sezidati svoj dom, v katerem bode prirejalo svoje razstave. Češki umetniki so jako delavni in vztrajni ter so vsled tega dosegli že velik uspeh. A kako je pri — nas?

* Žid Hilsner morilec. V Kutni go ri k smrti na večalih obsojeni žid Leopold Hilsner je povedal, da sta bila pri umoru Neže Hrūže prisotna še dva druga žida, Jozva Erbmanna in Salomon Wassermann. Hilsner pravi, da sam ni moril Hrūže, nego je stal s palico le na straži, tovariša pa sta umorila dekleta. Orožništvo sedaj išče obdolžena žida. Baje so Erbmanna že dobili.

* Smodnišnica je zletela v zrak v Roderdsdorfu pri Gradcu. Delavci so ravno obedovali. Zato se jim ni zgodilo nič. Pok je bil velikanski. Slišal se je do Wildona in Gradca. Vnelo se je 250 kg smodnika. Ondi, kjer je stala smodnišnica, je danes velika jama. Drevesa okoli in okoli so izruvana in zmetana daleč stran.

* Rodila pet otrok. V Mayfieldu (država Kentucky) je rodila nedavno neka žena petero moških otročičev. Ko so prišli na svet, so bili težki 4 — 5 funtov. Razviti so bili dobro, vendar so umirali drug za drugim. Tekom enega meseca so umrli vsi.

* 36 dnij onesveščena. Iz Rodeza na Francoskem javljajo, da se je ondi pred 36 dnevi vsled krčev neka 16letna pripravnica onesvestila. Prenesli so jo v bolnico, kjer so jo budili najizbornejši zdravniki. Ko se je po preteku dobrega meseca prebudila, se je čutila le oslabele, sicer pa je bila zdrava.

* Konec sveta so pričakovali te dni ljudje v angleškem mestu Winton. Sekta „Christadelphiancev“ se je pripravila že na „potovanje v Jeruzalem“. Ljudje niso hoteli nič več delati, nego so le čakali konca sveta. Trgovci naročil niso več sprejemali. V mestu je vladala v nekaterih neomikanih krogih groza, in ljudje so molili kakor blazni. No, sveta le še noče biti konec, in Wintončani so zopet potolaženi.

Književnost

— „Glasbena Zora“ III. in II. zvezek. Ocenil L. Pahor. (Dalje) O „Sundečičevih koračnici“ in salonski mazurki v II. zvezku „Glasbene Zore“ vgl. Fr. Gerbič se kakor o klavirskih točkah ne more reči, da igralka zadovolje. Osobito koračnica, in sicer I. in zadnji del, ima v sebi nekaj bojovitega, ki bi vsekakor prišel do veljave, ako bi to proizvajala dovolj močna godba na pihala. Tudi je v tem delu čutiti duh jugoslovanske skladbe, kar se v Triu I. dela v nasprotju pogrša. „Salonska mazurka“ kot glasbeno delo ni slaba, — ali manjka jej vsaj jednega dobrega, karakterističnega motiva, ki poslualca pridobi záse, da zasleduje nadaljni njega razvoj in kontrast z drugimi, manj važnimi motivi oziroma s spremljevanjem.

Pisati koračnice in plesne komade ni glede oblike težko; ali dobiti izviren, karakterističen motiv, ki je, rekeli bi, vsebina komada, to ni tako lahka, ne posreči se vsakomur, vsak ni za to rojen. Straussu in drugim se je to pač dobro posrečilo in sicer njim v veliko arečo, bogastvo, drugim v prijeten glasbeni vžitek, vsakemu svoje!

Precej dobrih tudi plesnih komadov imamo, in bi ne bilo napačno, ako bi imeli tudi mi zbrane v par albumih.

Takih in enacih komadov pa, ki niso posebnega značaja, značaja popularnosti, bi — po mojem mnenju — ne kazalo prinašati v „Glasbeni Zori“. (Konec prih.)

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 26. septembra. Sedaj se še čisto nič ne ve, da-li je Liechtenstein res odložil misijo, sestavi novo ministrstvo ali ne, toda verjetno je, da je spoznal brezuspešnost svojih prizadevanj in se umaknil. Liechtenstein je nameraval z razveljavljenjem jezikovnih naredeb pridobiti Nemce za opustitev obstrukcije, Čehe pa s tem, da bi jim prepustil dva portfelja v ministrstvu, in jim izgubo pri jezikovnih naredbah kompenziral na drug način. Ko je Liechtenstein radi tega z vodjo nemškoliberalnih veleposestnikov, grofom Oswaldom Thunom stopil v dogovor, je Thun tako rešitev krize odločno odklonil in tudi v avdienci pri cesarju povdarjal, da bi Nemci svoj odpor proti takemu ministrstvu še podvojili.

Dunaj 26. septembra. Včeraj popoldne je prišel baron Chlumecky sem in je bil danes sprejet v avdienci. Poročal je cesarju o željah in nazorih nemških strank glede položaja. Nemci upajo, da dobi Chlumecky naročilo, sestaviti novo ministrstvo, dasi je parlamentarna večina proti njemu, češ, ta večina se bo omejevala na platonično opozicijo in bo vladi dovoljevala vse, kar se bo od nje zahtevalo v interesu države.

Dunaj 26. septembra. „Neue Freie Presse“ javlja v večernem listu, da je postalo najverjetnejše, da se sestavi ministrstvo Chlumecky.

Dunaj 26. septembra. Danes so imeli vsi trije člani prezidija poslanske zbornice in zastopniki desničarskih klubov Jaworski, Ebenhoch, Kaftan, Stransky in Hormuzaki daljše posvetovanje.

Dunaj 26. septembra. Ko je bolgarski knez Ferdinand dosegel priznanje kot legitimni vladar od strani Rusije in je, pokoreč se ustavi, na katero je prisegel, privolil v prestop prestolonaslednika k pravoslavni veri, padel je na Dunaju v nemilost in se na dvoru ni smel prikazati. Nasprotje je menda poravnano. Danes dopoldne je prišel Ferdinand na Dunaj in je bil oficialno sprejet. Na kolodvoru je bila postavljena častna kompanija. Ferdinand stanuje kot cesarjev gost v cesarskem dvorcu, kar se mu še nikdar ni primerilo, niti za časa Stambulova. Dopoldne je bil pri cesarju v avdienci, potem je cesar njega obiskal. Popoldne bo Ferdinandu na čast galadiné. Kaki nagibi so Ferdinanda pripeljali na Dunaj, še ni znano.

Praga 26. septembra. V Slanem je policija prišla Jos. Erbmana, kate-rega je Hilsner izdal kot sokrivca pri umoru Ane Hruze v Polni. Ž njim je bila njegova žena Hermina. Erbman odločno taji vsako sokrivdo.

Brno 26. septembra. Shod čeških narodnih socialistov je bil radi govora dr. Pluhača razpuščen.

Brno 26. septembra. Shod socialnih demokratov je začel danes razpravljati o predlogih glede narodnostnega vprašanja.

Krakov 26. septembra. „Czas“ prijavlja uvodni članek, v katerem povdarja, da ima desnica dovolj moči in dovolj parlamentarnih sredstev, da odstrani vsako njej neljubo ministrstvo, zlasti vsako uradniško ministrstvo, ker tako bi ne imelo nobene druge naloge, kakor da razbije avtonomistično desnico.

Krakov 26. septembra. Shod slovenskih časnikarjev je bil včeraj zaključen. Prihodnje leto se bo vršil shod v Zagrebu, če ne bo od strani madjarske vlade ovir.

Moskva 26. setembra. V neki trgovini je nastala eksplozija, pri kateri je bilo 26 oseb smrtnonevarno ranjenih, mej njimi 16 gasilcev.

Neapolj 26. septembra. Z Malte prevažajo Angleži ogromne množine vojnega materiala v južno Afriko.

Pariz 26. septembra. Zaradi okrožnice v Dreyfusovi zadevi, ki jo je izdal vojni minister, je mej tem in mej ministrskim predsednikom nastal konflikt.

London 26. septembra. V Portsmouthu je bil ukraden zaznamek tajnih pomorskih signalov. Ti se prenašajo vsakih 10 let. Doslej se še ne ve, če je zaznamek prišel v roke kake tuje države.

Poslano.*)

Pojasnilo na pojasnilo

„prve nerodne trgovine z železnino“.

Sprva niti nisem mislil reagirati na smešno grozno nesmisel; a sedaj, ko ste se stvari prav resno lotili in se tudi še po vseh voglih — obesili, treba vsekakor pojasniti na pojasnilo, da se bombastično pseudo-pojasnilo po zaslugi prav spozna. Pred vsem dovolite, da se cifrasto zahvalim na neprostovoljni reklami, ki ste jo s takozvanim pojasnilom izvolili vpriporiti na občno veselost in zabavo čitajočega občinstva; mogoče, da mi začetniku baš le ta cenena in nepričakovano ugodna reklama celó več zaleže ter mnogo bolj hasne, nego-li dražje, povsem nedolžno lastno oznanilo ob otvoritvi trgovine z železom, katero sem se drznil nedavno na tukajšnjem trgu na novo ustanoviti brez posebnega Vasega privoljenja — pod bajé „pomotnim“ svojim lastnim imenom: „F. Golob, trgovec z železnino v Ljubljani — Wolfve ulice št. 8 — nekdanj A. C. Achtsehn — telefona šte. 4.“ — No, pa če je v resnici in sploh potrebno tako privoljenje, — kako pa naj bi si bil tudi izposloval taisto, ko vendar sami naglašate in v svojem pojasnilu med svet trobite, da najini tvrdki nimata niti najmanjše dotike! Hvala Bogu! — res je, da nimava nikake dotike; pač pa utegneva še priti v dotiko, če kmalu ne preneha klepetava gostobesednost in prikrito-zlobno tekmujočega jezika! Sicer je pa skromnost čednost — lepa stvar. Kaj naj bi pač trtila dragi čas ter nepotrebnost po potrepljivem papirju uganjala „časnikarski sport“? Glavna stvar pošteno tekmujočemu trgovcu bodi: stroga resnost in skrajna solidnost! Poprimitva se torej i midva teh lepih krepostij, ki naj bi — kakor rečeno — dičili slehernega trgovca-poštenjaka, in uvideli bode prav kmalu tudi Vi sami ter se docela prepričali — ako ste le količkaj dovzetni za take pojme — da bela Ljubljana ni premajhna in da tudi meje naše dežele niso pretesne, da bi ne zmogla pošteno uspevati drug poleg drugega dva domača „Goloba“, četudi sta slučajno oba — železninarja! Nikar te torej preveč hudovati nad neprevidnostjo nedolžnih najinih očetov-pradedov, da so si — ne slutite strašnih posledic v bodočnosti — v svoji nepremišljenosti slučajno nadeli ter nama kot nesrečno izvoljen primerek zapustili bajé toli „pomotno“ doneče in zveneče ter jednako glaseče se imé „krotke domače živalice“ — saj razloček med nama je pa vendar-le in še kakšen: Vi ste in ostanete — to je na vseh voglih pribito — v goli zavisti nestrpno razjarjeni Balant z Glavnega, recte Mestnega trga, dočim ostajam jaz s primernim spoštovanjem globoko uklonjeni

Vaš

vsikdar in vedno krotki

Golob po imenu **Francelj**
trgovec z železnino
v Ljubljani — Wolfve ulice št. 8.
(Nekdanj A. C. Achtsehn.)
Telefona št. 4.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1770)

Listnica uredništva.

Radovednež v T.: Vasi z imenom „Krilanova“ vsaj po uradem krajevnem repertoriju iz l. 1892. ni na Kranjskem.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje

Melusina ustna in zobna voda

utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (19—39)

lekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta šte. 1, zraven mesarskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 22. septembra: Anton Urbas, kanonik, 79 let, Vodmat št. 74, ostarelost. — Ivan Pavlič, sprevednikov sin, 17 mes., Vodmat št. 82, črevesni katar.

Dne 23. septembra: Vida Ciber, strojnikova hči, 67, mes., Realjeva cesta št. 12, želodčni in črevesni katar. — Ana Plankar, posestnikova hči, 8 dni, Dolenjska cesta št. 20, življenska slabost.

Dne 24. septembra: Ivana Tomšič, vrtnarjeva žena, 69 let, Poljanski nasip št. 26, srčna hiba. — Helena Tišler, kuharica, 62 let, sv. Petra cesta št. 5, pljučnica.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 200-2 m. Srednji vršni tlak 736-0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vet.ovi	Nebo	Padačina v 24 urah
25.	8. zvečer	734.9	10.2 sr. jvzhod	jasno	0.0 mm	
26.	7. jutraj	736.5	7.6 sl. vzjvzh.	megla	0.0 mm	
	2. popol.	735.0	17.0 sr. vzhod	jasno	0.0 mm	

Srednja včerajšnja temperatura 11.7°, normale: 13.5°.

Dunajska borza

dné 26. septembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gid.	10	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	—	—	—
Avstrijska zlata renta.	118	20	—	—
Avstrijska krona renta 4%.	100	15	—	—
Ogerska zlata renta 4%.	116	95	—	—
Ogerska krona renta 4%.	95	20	—	—
Avstro-ogerske bančne delnice.	907	—	1/2	—
Kreditne delnice.	369	50	—	—
London vista.	120	65	—	—
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	59	—	—	—
20 mark.	11	78	—	—
20 frankov.	9	57 1/2	—	—
Italijanski bankovci.	44	50	—	—
C. kr. cekini.	5	69	—	—

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gid.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

voljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Drnjav via Amstetten. Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — Proga iz Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linc, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linc, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linc, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 41 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23. m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 05 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1206)

Sprejme se v večjo gostilno mlada, delavna

natakarica

kateri se odda na račun. Zasluzek dober, kavcije je vložiti 300 gid (1763—2) Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Pojasnilo!

Prva narodna trgovina z železnino v Ljubljani

tvrdka

Andr. Druškovič-a naslednik
Val. Golob

usoja se svojim častitim odjemalcem in slavnemu občinstvu najudaneje naznaniti, da se ta prodajalnica z železom kakor doslej nahaja

na Glavnem trgu št. 10

ter pripomni, da nima z ono novo otvoreno tvrdko s pomotnim enakim imenom imetelja dotične tvrdke nikake dotike.

Z odličnim velespoštovanjem

(1728—3) **Valentin Golob.**

Razglas prostovoljne dražbe.

V zapuščino vpkojenega župnika gospoda Petra Warthol-a spadajoče premičnine:

hišna in posteljna oprava, perilo, obleka in razne drobnarije

prodane se bodo v Št. Peterskem župnišču v Ljubljani na javni dražbi

dné 28. septembra 1899

ob deveti uri dopoldne in če treba tudi popoldne.

Kupci morajo kupljene reči takoj proč vzeti in kupnino sodnemu komisarju plačati.

V Ljubljani, 22. septembra 1899.

Ivan Plantan

(1744—2) c. kr. notar kot sodni komisar.

27 leten mož

z 2000 gid. premoženja želi resno, potočiti se o kako gospodično, eventualno tudi s vdovo brez otrok, ki bi imela tudi kaj premoženja (kako posestvo ali gostilno ali sploh kaj jednacega).

Tega se tihajoca pisma se prosijo pod naslovom: „Reconomolec“ poste restante Ljubljana“.

(1740—3)

Otroška vrtnarica

olikanega vedenja, vsprejme se k večimi otroci — Ponudbe pod „O. V.“ naj se pošiljajo na upravnistvo „Slov. Nar.“ (1756—3)

Diurnistinja

z lepo pisavo želi takoj vstopiti v kako odvetniško pisarno ali v kak kontovar. Pogoji ugodni.

Ponudbe pod P. G. Poste restante Ljubljana. (1767—1)

Kontovarist

z dovršeno trgovsko šolo in nekoliko prakso išče službe pod skromnimi zahtevami.

Blagohotne ponudbe sprejema upravnistvo „Slov. Naroda“. (21—220)

Razpisujeta se službi

tajnika in praktikanta

z letno plačo do 1200 gid., ozir. z mesečno časno remuneracijo. Zahteva se lepa pisava, trgovsko knjigovodstvo z gladko slovensko in nemško korespondenco; tajnik mora biti izurjen v hranilnično-posojilničnih poslih in dobro poznati zemljiške pose. — Slovensko in nemško obširno spisana oglasila vložiti je v 8 dneh. — V bančnih zadevah izurjeni imajo prednost.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica v Ljubljani. (1769)

Komptoarist

ali tajnik

popolnoma izurjen v knjigovodstvu in korespondenci, zmožen položiti kavcijo, večš popolnoma ruskega, angleškega, francoskega in italijanskega jezika, išče z zmernimi zahtevami zaupnega mesta. Isti bi tudi poučeval jezike.

Prijazne ponudbe pod „F. X. P. 100“ upravnistvu „Slov. Naroda“. (1743—2)

Pri bratovski skladnici v Zagorju ob Savi

razpisuje se služba

rudniškega zdravnika.

Nastop 1. prosinca 1900.

Prosilec mora imeti akademijsko do stojanstvo, saj dveletno prakso v kaki bolnišnici, mora biti doktor vsega zdravilstva in popolnoma zmožen slovenskega in nemškega jezika.

Tisti naj razen zahteve plače tudi naznanijo, hočejo li hišno apoteko na svoje stroške vzdržati ali naj tisto bratovska skladnica preskrbi.

Pravico do zdravljenja ima približno 700 članov bratovske skladnice in okoli 1200 rodbinskih svojcev (žen in otrok). Nadaljna pojasnila daje predstojništvo bratovske skladnice, na katero naj se tudi pošiljajo ponudbe s prilogami

do 28. t. m. (1715—6)

Oglasni izvleček.

Glasom odredbe z dne 4. septembra 1899, oddelek 13., št. 2083, namerava c. in kr. državno vojno ministrstvo razne

oblačilne in orožovalne predmete

za c. in kr. vojsko

(1709—2)

nabaviti potom splošne konkurence.

Glede natančnejših pogojev za to ponudbeno razpravo se opozarja na oglas, ki je bil v št. 215 dne 20 septembra 1899 tega lista polnoglasno prijavljen.

R. Pretner, Trst

via Geppa št. 5.

Spedicijska in komisijska poslovnica.

(1734—3)

Vsprejme vsakovrstna zastopstva.

Priporoča se slavnemu slovenskemu trgovskemu svetu in drugemu občinstvu za vsake vrste pošiljave, bodisi o dovažanju v Trst ali izvažanju iz Trsta. Preskrblja vse potrebne manipulacijne carinskih uradih, vsprejemlje blago v pohrano.

Oprt na veliko izvežbanost, pridobljeno v 10letnem delovanju v tej stroki, zagotavlja lahko najtočneje postrežbo.

R. Pretner.

Korespondenca se vodi v slovenskem, hrvaškem, češkem, nemškem in italijanskem jeziku.

(1768)

Danes zvečer v Narodnem domu

Glavni in odgovorni urednik: Josip Noll

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.